

Lema: "Erguete e
anda".

DESEXOS QUE NO NADAL AMOSAN
AS FIGURAS DO BELEN DE BEGONTE.

Para o "belén" de Begonte
van as figuras andando.
Unhas baixan dende o monte
e paran non mofo brando.
Outras pescan polo río
por ver de coller un peixe.
Algunhas, que teñen frío,
levan a leña nun feixe
e paran a alcender lume.
Aqueles baixan co gando.
Esoutras tiran estrume.
Moitas quedan parolando.
Mulleres ó tendedeiro
dunha humildosa casoupa
levan, dende o lavadeiro,
cestas de branquiña roupa.
E traballa o carpinteiro
e o panadeiro fai pan;
~~da co martelo o ferreiro~~
e o campeneiro "din, dan".
E beben viño os pastores
como compango do queixo
e baixan mozos cantores
con panxoliñas nos beizos.
Van as figuriñas todas
para o seu sitio ocupar.
(Despois, ó xirar das rodas,
empezarán a aqenar,
pois no "belén" de Begonte,

como un trasunto da vida
 de mañán, de hoxe ou de onte,
 cada home o seu choio lida..
 Ó chegar a hora divina
 que nace o "Neno" entre a palla
 todo o "belén" se ilumina,
 cada quen no seu traballa
 e a paisaxe, antes dormida,
 chéase de acción intensa
 de xente que cobra vida
 e no gran misterio pensa.
 E como as figuras viven
 e ó "Neno" ofrecen o seu,
 na noite azul se perciben
 desexos que van ó ceo:

DESEXO I

San Xosé viña entallando
 nunha varíña de freixo
 e o pe del vanse pousando
 maraballas sobre os seixos.
 San Xosé que é carpinteiro
 na vara de freixo entalla
 e ó dar o corte valeiro
 caéulle ó chan a navalla.
 "Carballeira de San Xusto,
 carballeira derramada":
 por cumprir a orde de Augusto
 san Xosé busca pousada.
 (San Xose, que é carpinteiro
 e que traballa moi ben,
 fixo de táboa un letreiro.
 Puxo: "Begonte. Belén".

DESEXO II

Vou ó "portal" cos pastores
 que o "Neno" nacido é
 pero o camiño a Begonte
 nonr o coñezo moi ben.
 Cansadiño, tarde ou cedo
 ate o "portal" chegarei:
 "alí están os meus amores,
 alí fago fincapé".
 Estreliña do luceiro
 a demoita craridá:
 guíame, dime o camiño
 que me leve hastra o "portal",
 que inda que cansado veño
 hei de chegar ate alí
 "e se que lle dar non teño,
 pódolle, ó menos, pedir".
 (E como a estreliña andaba
 polo ceo, e se parou
 no "portal", ate o "Meniño"
 chegou o pobre pastor.)

DESEXO III

A gaitiña, desenchida
 nun curruncho, domeada,
 soña muiñeiras de vida
 sinte no fol a alboreda.
 O gaiteiro de Sotelo
 íben quere tocar, ben querei
 O gaiteiro está amarelo
 e xa nin se pode erguere...
 ¡Nin siquer con chocolate
 pode toca-lo gaiteiro!
 O gaiteiro é un monifate
 que tan a noite valeno

O gaiteiro ten arelas
de asoprar co seu ameo
a música das estrelas
no pentagrama do ceo.
Pero aló, na noite pecha,
vai crescendo unha estrelliña
e ó noso gaiteiro encrecha
o soar da panxoliña.

Erguese o gaiteiro e colle
a gaita. Xa non ten mal.
¡Xa ningunha dor o tolle
e vai tocando ó "portal"!
(E pois ate xira o sol
neste "belen" milagroso
tira o gaiteiro, do fol,
un aire ledó e "marchoso".)
"Xesús Neniño, o gaiteiro
vai tocar ate o remate
da Noiteboa. E non quero
nin viño, nin chocolate".

DESEXO IV

Xa estamos aquí, "Neniño";
pastores e da cidá.
Dixeron os anxos: "Ide".
E nós botamos a andar.
A che facer festa vimos
nesta noite de Nadal.
"Para cantar veño eu;
Para bailar meu irmán".
Todos son cantares novos.
Os vellos ¿onde estarán?
Pero, en tocalo pandeiro.
¡viva quen o ten na man!
Botou un sorriso o "Neno"
e lles dixo -sen falar-:

"Si é de coiro de cacique
o pandeiro ha de aguentar".
(E xa que as cousas se moven
neste "belén" e "portal"
tivo toda a xente xoven
festa e "movidá" total.)

DESEXO V

"Munxo e munxo a miña vaca
e vai reborda-la ola. "
"Eu tiro froitas e froitas
todas dunha mesma pola".
"Pois lle vou leva-lo leite
da miña vaca marela
e hei de ensoniñar fortunas
como o conto da leiteira".
"Neses castelos que soñas,
miña mociña, é preciso
que soñes a vida enteira",
dixo o "Neno", cun sorriso.
"Eu o corazón lle daba
se o "Meniño" mo quixera,
mais voulle ofrecer pexegos,
mazás, castañas e peras".
O "Neno" puxo as manciñas:
"¿E cantas vasme deixar?"
"Para Ti, meu queridiño,
non mas mandaron contar".

DESEXO VI

"Túa Nai, Túa Naiciña,
Como a Túa Nai, ningunha".
Hoxe nas pallas, ledida.
E mañá na cruz, tristuras.
Do berce a cruz, icanta mágoa!

"María quentalle a cara
coa calorciña da súa".

(E enriba do berce un anxo
-mellor dito do pesebre-,
baila, coas azas, un aire
morninho, tépedo, (¿enxebre?)

(O MILAGRE).

Facíanse os visitantes
lenguas de goio en Begonte
o mirar en movemento
todo aquel mundo de amores.
E ningún soubo o milagre
que se produciu na noite
de Nadal: ¡Que todo andaba
se funcionar os motores!

Poema:

DESEXOS QUE NO NADAL AMOSAN
AS FIGURAS DO BELEN DE BEGONTE.

Lema: Erguete e anda.

 Autor: Bernardo Miguel Vázquez Xil (Lalo)

Enderezo: Escritor Otero Pedrayo, 4, 3º A. VIGO - 11 -
Tfº 233667